

Mergaičių švietimas Mozambique

Pasaulio Banko ekspertų nuomone, į pietus nuo Sacharos šalių regioninis augimas 2019 m. paspartės iki 3,4%. Šis augimas siejamas su politiniu stabilumu ir investicijomis į intensyviai gamtos išteklius eksploatuojančių šalių ekonomikas. Net ir mažiau gamtos išteklių turinčiose šalyse numatomas stabilus augimas. Vis dėlto, regione sparčiai didėjant gyventojų skaičiui, skurdas nesumažės.

Gyventojų skaičiaus didėjimas nebūtų problema, jei jaunoji karta būtų tinkamai išsilavinusi ir turėtų darbui reikalingų įgūdžių. Pvz., Mozambique tik vienas iš penkių darbingo amžiaus jaunuolių yra baigęs pradinę mokyklą. Raštinga vos viena iš keturių moterų. Išsilavinimo ir darbo įgūdžių stokojantys jaunuoliai, užuot įsidarbinę ir ėmęsi kurti geresnes gyvenimo sąlygas, patenka į socialinės rizikos grupę.

Vidutiniškai pasaulyje moteris per savo reprodukcinį gyvenimą pagimdo 2,5 vaiko, o Afrikoje, į pietus nuo Sacharos, pagimdo net penkis vaikus.

Kodėl toks skirtumas? Vaisingumas yra glaudžiai susijęs su švietimu. Mergaitės, kurios baigia bent jau pradinę mokyklą, suaugę gimdo mažiau. Pradinės mokyklos nelankiusios, neraštingos moterys gimdo daugiau, o jų vaikai gyvena skurdžiau. Atskleidus, kaip glaudžiai tarpusavyje susiję skurdas, švietimas ir vaisingumas, tampa akivaizdu, kodėl kovoje su skurdu labai svarbu neapleisti mergaičių švietimo.

Mergaičių švietimas yra viena geriausių investicijų į darnų vystymąsi.

2017 ir 2018 m. mes bendradarbiauome su Mozambiko „Humana“ organizacija ir rėmėme mergaičių švietimo ir įgalinimo projektą „Girls inspire“. Projektas buvo vykdomas Nakala Porto mieste, kuris yra didelis tarptautinės reikšmės uostas ir logistikos centras, todėl ten reikia daug žemesnės kvalifikacijos darbuotojų fiziniam darbui. Dėl didelio atvykstančių ir išvykstančių logistikos kompanijų darbuotojų srauto mieste išplitusi prostitucija. Nakala Porte dažnas smurtas prieš moteris ir mergaites, įskaitant ankstyvas ir priverstines santuokas. Vien pagal oficialius duomenis, 2014 m. 48 proc. 20–24 metų Mozambiko moterų ištekdėjo neturėdamos 18 metų, o 14 proc. buvo ištektos neturėdamos net 15 metų.

Projektas „Girls inspire“ aprėpia septynis Nakala Porto rajonus. Projekto tikslo grupė – du tūkstančiai nelankančių mokyklos mergaičių ir merginų, kurios, be to, yra prievartinio ištekimo pavojuje. Šios merginos sunkiai pasiekiamos įprastinėmis socialinio darbo priemonėmis, todėl priskirtinos aukštos socialinės rizikos grupei. Projekto „Girls inspire“ darbuotojai keliaudavo į vietos bendruomenes, kur organizuodavo renginius prieš ydingą ankstyvų santuokų tradiciją, skatino nuomonės pokyčius dėl mergaičių švietimo ir priverstinio ištekimo. Nakala Porte apsilankiusi Mokymosi sandraugos (COL) vyresnioji patarėja p. Frances Ferreira pastebėjo, kad projekto darbuotojai „iš tikrųjų daro poveikį mergaičių ir moterų gyvenimui“. Kad merginos taptų savarankiškos, joms organizuojami gyvenimo įgūdžių, techninių gebėjimų ir verslumo skatinimo kursai. Projektas užbaigtas 2018 m. gruodį.

HPPB parama drabužiais

2018 m. VšĮ „Humana People to People Baltic“ (HPPB) skyrė paramą drabužiais 15 socialinės veiklos organizacijų. Iš viso paramai skirta buvo 22 tonos 330 kg drabužių. Kitaip sakant, 2018 m. HPPB skyrė drabužių apie 20 tūkstančių žmonių. (Vidutiniškai žmogus būna apsirengęs apie 1 kg drabužių.) Paramos drabužiais poreikis per metus yra tolygus – apie 1,8 tonos kiekvieną mėnesį. 2018 m.

Nuotraukoje: Vilniaus etninės kultūros centre iš HPPB dovanotos tekstilės gaminami Užgavėnių personažų kostiumai ir kaukės

Daugumos žmonių kaimiškose vietovėse pagrindinis pragyvenimo šaltinis yra socialinės pašalpos, todėl jiems yra svarbi ir reikalinga pagalba daiktais. Čižiūnų socialinių paslaugų centro direktorė Irena Kalkienė

trys organizacijos paramos prašė ir ją gavo du kartus.

HPPB paramą drabužiais skiria ne fiziniams asmenims, bet organizacijoms. Kitaip sakant, teikdama paramą HPPB bendradarbiauja su organizacijomis, ku-

rios profesionaliai dirba socialinį darbą. Yra viena sąlyga: paskirtą paramą organizacija turi pasiimti ir išsivežti savo transportu iš HPPB rūšiavimo centro Vilniuje, Kibirkšties g. 6. Paramos prašančioji organizacija turi turėti paramos gavėjo statusą.

Dėvėtų drabužių parduotuvėse galima nebrangiai įsigyti įvairių drabužių, todėl gautas organizacijos prašymas apsvaustomas. Svarbiausias HPPB rūpestis svarstant paramos prašymą – kad skirtoji parama gavėjams būtų naudinga. Paramos prašė socialinės veiklos, neįgaliųjų nevyriausybinės organizacijos, savivaldybių socialinių paslaugų centrai, tardymo izoliatorius ir pan. Pavyzdžiui, Lietuvos Raudonojo kryžiaus draugija jau penkerius metus bendradarbiauja su HPPB dėl paramos drabužiais ir tekstilės gaminiais Lietuvoje prieglobsčio ieškantiems pabėgėliams. Su organizacija, prašančia paramos pirmą kartą, yra tariamasi ir tikslinama, kokiai socialinei grupei ir kokių drabužių ar tekstilės gaminių labiausiai reikia. Be socialinės veiklos organizacijų, paramos tekstilės gaminiais prašė mokyklos ir etninės kultūros centrai – savo edukacinėms veikloms ar renginiams.

Noriu nuoširdžiai padėkoti už paramą karnavaliniais drabužiais. Viskas pavyko kuo puikiau! Pasidalinome su darželiu draugiškai, nes kaip tik buvo nemažai rūbėlių mažiems vaikams, o į mokyklą pasiėmėm didžiulius. Visų rūbų kokybė puiki, neišmetėm nė vieno! Jais naudosis ne tik vaikai, bet ir vyresni bendruomenės nariai, nes nemažai rūbų buvo ir didelio dydžio... Dėkojame jūsų darbščiui kolektyvui. Mokytoja Danutė Petkienė iš Šventosios

Socialinės paramos poreikis artimiausiu metu neišnyks. Skirdama paramą drabužiais HPPB prasmingai prisideda prie socialinį ir švietimo darbą dirbančių organizacijų veiklos.